

Český jazyk, Ruský jazyk, Přírodopis - VII.Z - 26.4. – 30.4. 2021

Český jazyk

Předmět a vedlejší věta předmětná

Co je předmět?

Předmět (latinsky **objekt**) je řazen mezi **rozvíjející větné členy** (společně s přívlástkem, příslovečným určením a doplňkem). To znamená, že blíže rozvíjí jeden ze základních větných členů, tedy podmět **nebo přísudek**.

Předmět zpravidla vyjadřuje:

- **osobu, zvíře nebo věc, které děj zasahuje** (někomu se něco děje); např. **Poděj mi tužku.**)
- **osobu, zvíře nebo věc, kterých se sdělení týká; např. podobný sestře**

Jak předmět poznáme?

Předmět vždy poznáme bezpečně tak, že se správně zeptáme. Na předmět se vždy ptáme všemi pádovými otázkami kromě 1. a 5. pádu (v 1. pádě se vždy vyskytuje pouze podmět).

Poděj **mi** tužku.

- Otázka: Poděj komu?, čemu? (3. pád)
- Odpověď: mi

Poděj mi **tužku**.

- Otázka: Poděj mi koho? Co? (4. pád)
- Odpověď: tužku

Předmět není vázán na jeden konkrétní slovní druh, takže není možné tento větný člen automaticky určit, aniž bychom se zeptali pádovou otázkou.

Předmět může být vyjádřen následujícími slovními druhy:

- **podstatným jménem** (hodit **oštěpem**, podělit se o **koláč**, poděkovat **sousedovi**),
- **zájmenem** (vrať **mi to**, dej **to** na místo, poslouchej **nás**),
- **infinitivem** (naučili se **hospodařit**, uměl už **mluvit**).

Předmět je nejčastěji závislý

a) Na slovese; např.: číst **časopis**, dostal **dárek**, hodila **kost psovi**.

b) Na přídavném jméně; např.: podobný **sestře**, věnovaný **Pavlovi**.

Předmět holý, rozvitý, několikanásobný

Podle toho, jak a zda vůbec je předmět rozvitý, rozlišujeme předmět: holý, rozvitý a několikanásobný.

Předmět holý

Předmět není dále rozvit dalším větným členem.

číst **knihu**, darovat **bonboniéru**, snít **o domě**

Předmět rozvitý

Předmět je dále rozvit dalším větným členem (nejčastěji přívlastkem).

číst **novou knihu**, darovat **velkou bonboniéru**, snít o **vesnickém domě**

Předmět několikanásobný

Předmět je dále rozvit několika větnými členy, které jsou významově příbuzné a souvisejí.

Jak ho poznáme (určíme)

Na předmět se můžeme ptát **pouze pádovými otázkami** + slovesem (popř. přídavným jménem)

Příklady

věta	ptáme se	předmět
Harry se dotkl své jizvy.	Koho, čeho se dotkl?	jizvy
Poslal rodičům dopis.	Komu, čemu ho poslal?	rodičům
Maminka uvařila polévku.	Koho, co uvařila?	polévku
Často mluví o své rodině.	O kom, čem mluví?	o rodině
Neplýtvej vodou.	Kým, čím neplýtvej?	vodou

PRACOVNÍ LIST 4. Najděte ve větách slova ve funkci předmětu a určete jeho pád:

Zavolej mamince.

Pavel se napil džusu.

Babička pěstuje na zahrádce ředkvičky, kedlubny a cibuli.

Marek se svěřil se svým problémem kamarádovi.

Koupila jsem bratrovi dvě knížky.

Horolezci zdolali strmý vrchol.

Břehy řeky lemovala přístaviště s pramicemi.

VĚTNÉ ČLENY

1) Určete podmět – napište za větu

Raněného odvezli na pokoj. oni Maso pokrájíme na malé nudličky.
_____ Oni si to s vámi už vyřídí. _____ Nechceš se posadit?
_____ V kamnech zapraskalo. _____ V zámku to cvaklo.
_____

2) Určete podmět a uveďte, kterým slovním druhem je vyjádřen.

Plavání mě baví. Plavání podst.jm. _____ My se na to opravdu moc těšíme!
_____ Kdo by si to byl pomyslel? _____ Později znamená nikdy.
_____ Jíst zeleninu je zdravé. _____ Jeho hlasité ano všechny uklidnilo.
_____ Sytý hladovému nevěří. _____ Jedni přijedou v sobotu, druzí
v neděli. _____ Od domovních dveří zaznělo hlasité prásk. _____

3) Vyhledejte přísudky a podtrhněte vlnovkou

Sousedka je hodná.

Přijela bych ve středu odpoledne.

Auto bylo na dvoře.

Vstup zdarma.

Žába žbluňk do vody.

Stanu se lékařem.

Střecha musí být do zimy opravena.

V zimě se začíná stmívat brzo.

Mluví stříbro, mlčí zlato.

Podtrhněte předmět – určete pád !

Na rybníku plavaly kachny. Krmili kachny na rybníku. Pod okny kvetou růže. Sestra má moc ráda červené růže. Půjčíš mi to auto? Koupil sis nové auto? Ulicemi se valil rozčílený dav. Pozorovali jsme z okna rozčílený dav lidí. Máš radost?

6) Podtrhněte předmět, určete, kterým slovním druhem je vyjádřen.

Zaslechli jsme tichounké mňau. _____

Podej mi prosím ten talíř. _____

Sytý hladovému nevěří. _____

Baví mě běhat lesem. _____

LITERATURA

Čítanka – str. 86 – Jak se žilo Karlu IV.

Ukázku přečti a odpověz na otázky str: 87/ 1,2

1.

2.

Čítanka str: 88 – Konečně v chrámě

Ukázku přečti a odpověz na otázky str: 89/ 1,3

1.

3.

Ruský jazyk

Přeložte slovíčka do češtiny podle slovníku nebo PC a spojte čarou !

1. родственница	strýc
2. муж	dcera
3. мужчина	vnučka
4. отец	tchyně (matka muže)
5. дядя	tchán (otec ženy)
6. бабушка	sestra
7. сын	bratranec
8. брат	příbuzná
9. двоюродный брат	žena
10. женщина	manžel
11. жена	matka
13. мать	švagr
14. дочь	švagrová
15. бабушка	teta
16. внучка	muž
17. племянница	tchán (otec muže)
18. теща	neteř
22. шурин	bratr
23. золовка	babička
24. тётя	děda

PŘÍRODOPIS

Zahrada, sad, pole – učebnice str: 50-56

Vypracuj do školního sešitu výpisky!

PROMILE

PROMILE

Základní pojmy

základ (z)	→	celek (1 000 ‰) , z něhož počítáme počet promile
promilová část (č)	→	v číslech vyjádřené dané množství ze základu
počet promile, promilová míra (p)	→	v promilích vyjádřená daná část základu

HRAVÁ MATEMATIKA – Poučky a přehled učiva

Promile

- vyjadřuje tisícinu z celku
- promile značíme ‰

$$1 \text{ ‰ z celku} = \frac{1}{1\,000} \text{ z celku} = 0,001 \text{ z celku}$$

Výpočty promile

- **Přechodem přes jedno promile**
- jedno promile vypočítáme tak, že základ vydělíme číslem 1 000 → zjistíme, jak velká část základu odpovídá 1 ‰

- **Pomocí vzorců**
- výpočet základu (z)
$$z = (\text{č} : p) \cdot 1\,000$$
- výpočet promilové části (č)
$$\text{č} = (z \cdot p) : 1\,000$$
- výpočet počtu promile (p)
$$p = (\text{č} : z) \cdot 1\,000$$
- **Pomocí operací s desetinnými čísly**
- **Trojčlenkou**

Učebnice str. 70/ rychlovýpočty

GEOMETRIE – OPAKOVÁNÍ

1. Jaký je vzoreček pro výpočet objemu **krychle** a **kvádru**?
2. Jaký je vzoreček pro výpočet obvodu a obsahu **čtverce**?
3. Jaký je vzoreček pro výpočet obvodu a obsahu **obdélníku**?
4. Jaký je vzoreček pro výpočet obvodu **trojúhelníku**?
5. Jaký je vzoreček pro výpočet obvodu **kosočtverce**?

Lom světla

V učebnici na straně 105 až 107 si přečtete téma lom světla. Dobře si prohlédněte obrázky.

Na straně 105 máte jednoduchý domácí pokus – **pokus si vyzkoušejte!!**

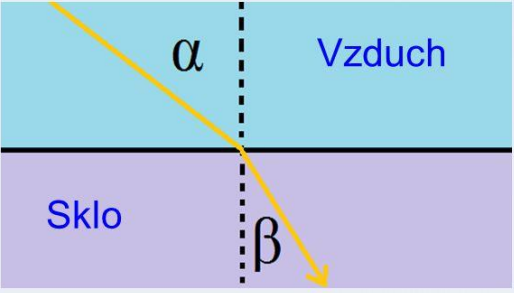
Zápis do sešitu:

Světlo – podstata, lom, odraz

Lom světla

Na přechodu mezi různými prostředími (např. mezi vzduchem a sklem) se světlo láme – lom světla.

Při vstupu do hustšího prostředí, např. ze vzduchu do skla, se světlo láme dovnitř, tj. ke kolmici.

Světlo se zatáčí do hustšího prostředí.

Užití elektrické energie 5

- Prostředí, kde se světlo šíří rychleji, nazýváme opticky řidší prostředí
- Prostředí, ve kterém se světlo šíří pomaleji, nazýváme jako opticky hustší prostředí
- Rozlišujeme lom světla ke kolmici a lom světla od kolmice

Pracovní list – odpovězte na otázky:

1) Jaký je rozdíl mezi opticky hustším a opticky řidším prostředím?

2) Kdy nastává lom světla ke kolmici?

3) Kdy dochází k lomu světla?

Informatika:

Pohyb po dokumentu

Po jednotlivých stránkách dokumentu se můžete posouvat některým z následujících způsobů:

- Otáčením kolečka myši nahoru a dolů. Když se chcete po stránce posouvat jen pouhým pohybem myši:
  1. Klikněte na stránku pravým tlačítkem myši a vyberte Automaticky posouvat.
  2. Pohybem ukazatele myši směrem ke spodní části okna posouváte dolů. Rychlost posouvání se mění v závislosti na tom, jak moc dolů zajedete.
  3. Pro zastavení automatického posuvu klikněte kdekoliv v dokumentu.
- Použijte posuvník okna s dokumentem.
- Použijte šipky nahoru a dolů na své klávesnici.
- Táhněte stránku pomocí své myši, jako byste ji drželi. Dělá se to takto:
  - Přesunujte ukazatel myši přes stránku a přitom držte zmáčknuté prostřední tlačítko myši.
  - Pokud vaše myš nemá prostřední tlačítko, držte během tažení naráz zmáčknuté levé i pravé tlačítko myši.

Přepínání mezi stránkami

Mezi stránkami dokumentu se můžete pohybovat následujícími způsoby:

- Zmáčkněte klávesy **Ctrl+Page Up** nebo **Ctrl+Page Down** na klávesnici.
- Pro přejítí na konkrétní stránku:
  - Napište číslo stránky do kolonky Zvolit stránku na [záhlavní liště](#) a zmáčkněte **Enter**.
  - Když chcete přejít na začátek nebo konec dokumentu:
    - Zmáčkněte na klávesnici **Ctrl+Home**.
    - Zmáčkněte na klávesnici **Ctrl+End**.
- Pro posun o deset stránek naráz zmáčkněte **Shift+Page Up** nebo **Shift+Page Down**.

Standardně se můžete přesouvat jen o celé stránky naráz. Chcete-li mezi stránkami přecházet plynule posuvem nebo tažením, zmáčkněte tlačítko nabídky v pravém horním rohu okna a vyberte Souvislý.

Pohybujte se pomocí seznamu stránek nebo obsahu

Pro zobrazení postranního panelu zmáčkněte tlačítko Postranní panel v levém horním rohu, nebo zmáčkněte **F9** na klávesnici. Měli byste vidět náhledy všech stránek dokumentu.

Mezi stránkami se můžete přesouvat kliknutím na ně v postranním panelu.

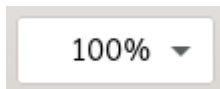
Některé dokumenty mají rejstřík nebo obsah, který si můžete zobrazit v postranním panelu. Klikněte na rozbalovací seznam v horní části postranního panelu a vyberte Obsah. Tím jej zobrazíte.

Většina dokumentů tuto vlastnost nevyužívá, takže v postranním panelu jejich rejstřík nevidíte.

Přiblížování a oddalování

Když chcete upravit úroveň přiblížení:

- vyberte požadovaná procenta přiblížení z rozbalovací nabídky v pravém horním rohu.

- Případně zmáčkněte na klávesnici kombinaci kláves **Ctrl**+**+** pro přiblížení nebo **Ctrl**+**-** pro oddálení.
- Případně držte zmáčknutou klávesu **Ctrl** a pro přiblížení/oddálení použijte kolečko myši.

Volba Přizpůsobit šířce nastaví přiblížení tak, aby stránka dokumentu vyplnila celou *výšku* okna.

Volba Přizpůsobit stránce nastaví přiblížení tak, aby stránka dokumentu vyplnila celou *šířku* okna.

Pokud chcete vidět dvě stránky naráz, jednu vedle druhé podobně jako v knize, zmáčkněte tlačítko nabídky v pravém horním rohu a vyberte Dvojstrana.

Když je v gsettings nastaveno allow-links-change-zoom na NEPRAVDA, mají odkazy zablokovánu možnost měnit vaši úroveň přiblížení.

K zobrazení dokumentu můžete využít celou obrazovku:

- Zmáčkněte **F11**.
- Když chcete režim celé obrazovky opustit:
Zmáčkněte **F1** nebo **Esc**

Vyhledej na internetu odpovědi na otázky:

Jednoduché úkoly na vyhledávání v Internetu. Odevzdejte nejpozději do 4.5.2021, nebo zašlete na petr.zdenek@zskladnoparizska.cz Neodevzdané a nevypracované otázky se budou hodnotit nedostatečně. Je možnost domluvit se na konzultačních hodinách a práci vypracovat ve škole.

1. Co jsou textové editory a uveď alespoň tři druhy.

2. Uved' alespon' čtyri nejznámější webového vyhledavače.

3. Zjisti, jak se v Praze jmenují mosty přes Vltavu.

Zeměpis

Téma: Střední Evropa

- učebnice str. 68 – 75 – přečti si, prostuduj státy střední Evropy a do sešitu si napiš nadpis STŘEDNÍ EVROPA a zápis ze str. 75 v rámečku
- podívej se na video k tématu: [\(1\) STŘEDNÍ EVROPA - YouTube](#)
[\(1\) Střední Evropa - Víšegrádská čtyřka - YouTube](#)
[\(1\) VOV E437/5 – STÁTÝ STŘEDNÍ EVROPY - YouTube](#)
[\(1\) Evropa z výšky Premiéra 10. listopadu - YouTube](#)

Úkol:

Vybarvi a popiš státy střední Evropy:

Do školního sešitu:

Na počátku novověku probíhaly v Evropě náboženské války.

Ve druhé polovině 16. století se vzbouřila španělská provincie Nizozemí proti nadvládě španělských Habsburků, vyhlásila nezávislost.

V Anglii se vedly spory mezi panovníkem a parlamentem. Vyústily v občanskou válku. V čele povstalců stál Oliver Cromwell. Byla vyhlášena republika a na konci 17. století konstituční monarchie.

I ve Francii propukla náboženská občanská válka mezi katolíky a protestanty. K největšímu násilí došlo při tzv. bartolomějské noci. V celé Francii bylo nečekaně vyvražděno desetitisíce hugenotů – protestantů. Krvavé spory ukončil až král Jindřich IV., který vydal nařízení o náboženském smíru. Ten zaručoval rovnoprávnost mezi protestanty a katolíky.

ŽIVOT V NAŠICH ZEMÍCH

Morová epidemie, husitské války, souboj mezi Jagellonci a Matyášem Korvínem, třicetiletá válka = to vše vedlo k obrovskému úbytku obyvatelstva u nás.

Ubývalo pracovních sil.

Šlechta se snažila zamezit stěhování svých poddaných do královských měst. Prosadila nařízení, které takové stěhování omezovalo. Současně došlo k navýšení robotních povinností.

To vyvolalo řadu povstání proti vrchnosti.

V 16. století konkurují poddanská města královským, protože zvyšují výrobu.

Šlechta začíná podnikat a najímá si sezonní dělníky.

Kromě zemědělství klasického, vznikají nové obory – rybníkářství, chov ryb.

Vznikají šlechtické pivovary.

Zvýšení těžby stříbra v Kutné Hoře, které se na počátku 16. století vyčerpalo, nahradily doly v Jáchymově.

Rozvíjí se těžba rud, měď, cín, železo na Krušnohorskú, Jesenicku, Šumavě.

Vzniká sklářský průmysl – odvětví, hutnictví.

Přeložte do češtiny následující výrazy:

FAST		DARK	
NICE		SUNNY	
HAPPY		YOUNG	
COLD		LIGHT	
SAD		UGLY	
HOT		OLD	
RAINY		BIG	
SMALL		SLOW	

Zájmena:

1. **Oni**

- their
- they
- them

2. **Ho**

- him
- her
- his

3. **Já**

- I am
- my
- I

4. **Mě**

- my
- us
- me

5. **You are**

- my jsme
- ty jsi
- oni jsou

